

Sygn. akt VI A Ca 697/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA – Marzena Miąskiewicz

Sędzia SA – Regina Owczarek- Jędrasik

Sędzia SO (del.) – Jadwiga Smołucha

Protokolant: sekr. sądowy Beata Pelikańska

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2012 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa L. K.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 9 marca 2012 r.

sygn. akt III C 1437/10

I oddala apelację;

II zasądza od L. K. na rzecz (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję;

III przyznaje radcy prawnemu P. W. z funduszy Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych plus należny podatek VAT tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt VIA Ca 697 / 12

UZASADNIENIE

Powódka L. K. domaga się w sporze niniejszym pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego z nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym , wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie w dniu 10 maja 2002r. sygn. akt III Nc 106 /02, który to tytuł został wydany ponownie zamiast utraconego.

Wyrokiem z dnia 9 marca 2012r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo, przyjmując za podstawę rozstrzygnięcia następujące ustalenia.

L. K., prowadząca działalność gospodarczą pod firmą Usługi (...), była stroną umowy leasingu, zawartej 29 kwietnia 1999r. z firmą (...) Sp. z o.o. W związku z zabezpieczeniem należytego wykonania tej umowy 10 kwietnia 2001r. został wystawiony przez L. K. weksel własny, bez protestu na kwotę 99.500,10 zł, którego poręczycielem był T. K..

Na skutek pozwu Spółki (...) z dnia 9 kwietnia 2002r. Sąd Okręgowy w Warszawie wydał 10 maja 2002r. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym sygn. akt III Nc 106 / 02 , którym nakazał pozwanym L. K. jako wystawcy weksla i T. K. jako poręczycielowi , aby zapłacili solidarnie na rzecz (...) Sp. z o. o. kwotę 99.500,10 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 19 kwietnia 2001r. do dnia zapłaty oraz kwotę 4.642,50 zł tytułem kosztów procesu. Na wniosek Spółki (...) powyższemu tytułowi egzekucyjnemu nadano klauzulę wykonalności.

W piśmie datowanym 12 czerwca 2002r. L. K. i T. K. wnieśli zarzuty od wyżej wskazanego nakazu zapłaty, które zostały odrzucone postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 30 lipca 2002r.

W dniu 18 listopada 2009r. Spółka (...) złożyła wniosek o ponowne wydanie tytułu wykonawczego z uwagi na to , że na podstawie wyżej wskazanego tytułu wykonawczego Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Szamotulach prowadził przeciwko dłużnikom egzekucję pod sygn. akt KM 991/02 oraz że egzekucja ta została umorzona, a przesyłka, w której tytuł wykonawczy zwrócono wierzycielowi, nie dotarła do wierzyciela.

Postanowieniem z dnia 29 stycznia 2010r., sygn. akt III Co 123 / 09 Sąd Okręgowy w Warszawie postanowił wydać Spółce (...) ponownie zamiast utraconego tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty z dnia 10 maja 2002r. Ponownie wierzycielowi wydano tytuł wykonawczy 9 listopada 2010r. i Spółka (...) wezwała L. K. do zapłaty należności objętych tym tytułem.

W dniu 30 listopada 2010r. powódka wniosła pozew w niniejsze sprawie, twierdząc, że materiał dowody został sfałszowany .

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że powództwo jest niezasadne.

Sąd I instancji stwierdził, że powódka przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie tytułu wykonawczego, w szczególności zaś twierdzi, że w dacie wystawienia tytułu wykonawczego nie istniał obowiązek świadczenia objętego tym tytułem.

Sąd I instancji podkreślił, że w drodze powództwa przeciwegzekucyjnego dłużnik nie może zmierzać do wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia sądu stanowiącego tytuł egzekucyjny. Zasadność roszczenia stwierdzonego orzeczeniem sądowym może być rozpatrywana tylko na podstawie zdarzeń, które nastąpiły po wydaniu orzeczenia sądowego, nie może więc być oparta na zarzutach poprzedzających wydanie tytułu egzekucyjnego . Chodzi zatem tylko o te zdarzenia, które nastąpiły po wydaniu tytułu egzekucyjnego bądź po zamknięciu rozprawy w przypadku orzeczenia sądowego i spowodowały, że przymusowe egzekwowanie obowiązku dłużnika utraciło sens i nie ma już podstaw do dalszego chronienia interesów wierzyciela.

W związku z tym Sąd Okręgowy stwierdził, że nie zostały spełnione przesłanki określone w art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c., gdyż na podstawie tego przepisu nie można kwestionować prawidłowości i legalności wydania przez sąd nakazu zapłaty.

Według Sądu I instancji, powódka nie wykazała również, aby zaszły okoliczności wymienione w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. , powódka bowiem wprost zmierzała do ponownego rozstrzygnięcia kwestii, które doprowadziły do wydania nakazu zapłaty w sprawie III Nc 106 / 02 , od którego to nakazu powódka nie wniosła skutecznie zarzutów.

Sąd orzekający podkreślił, że zgodnie z przepisem art. 846§ 3 k.p.c. w pozwie powód winien przytoczyć wszystkie zarzuty, jakie w tym czasie mógł zgłosić pod rygorem utraty prawa korzystania z nich w dalszym toku postępowania.

Twierdzenia pozwu odnośnie popełnienia przez pozwaną Spółkę przestępstwa oszustwa i uzyskania w ten sposób orzeczeń Sądu są bezskuteczne. Zarzut uzyskania wyroku za pomocą przestępstwa może być podstawą skargi o wznowienie postępowania. W danej zaś sprawie powódka dochodzi pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego.

Twierdzenia zaś o tym, że tytuł egzekucyjny został uzyskany za pomocą przestępstwa pozostają poza zakresem badania w sprawie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, jako że w sposób oczywisty zmierzają do wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia sądu stanowiącego tytuł egzekucyjny.

Sąd I instancji podkreślił, że powództwo opozycyjne przewidziane w art. 840 k.p.c. nie prowadzi do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem. W związku z tym nie jest dopuszczalna na podstawie art. 840 k.p.c. merytoryczna zmiana uprzednio wydanego prawomocnego orzeczenia .

Wyrok z dnia 9 marca 2012r. został w całości zaskarżony przez powódkę apelacją, która zarzuca:

- naruszenie art. 5 k.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, w której skutki i prawo pozwanej wynikające z tytułu wykonawczego , tj. nakazu zapłaty z dnia 10 maja 2002r. zaopatrzonego ponownie w klauzulę wykonalności w dniu 29 stycznia 2010r. powinny doznać ograniczenia, gdyż stanowią nadużycie prawa jako sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i społeczno- gospodarczym przeznaczeniem prawa;

- naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na rozstrzygnięcie , tj art. 233 k.c. poprzez błędną ocenę dowodów polegającą na niedostrzeżeniu, że w przedmiotowej sprawie zgromadzony materiał dowodowy wykazał w sposób dostateczny, że prawo podmiotowe pozwanej powinno doznać ograniczenia, gdyż stanowi nadużycie prawa jako sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i społeczno- gospodarczym przeznaczeniem prawa.

Na podstawie art.380 k.p.c. apelująca wnosi o rozpoznanie przez Sąd II instancji postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 9 marca 2012r. oddalającego wnioski dowodowe, tj. co do umowy leasingu z dnia 29 kwietnia 1999r., protokołu przekazania maszyn oraz faktur wystawionych na rzecz powódki na okoliczności wskazane w piśmie powódki z dnia 9 marca 2012r. oraz przeprowadzenie ich przed Sądem II instancji.

Apelacja wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, tj. nakazu zapłaty z dnia 10 maja 2002r., któremu Sąd Okręgowy w Warszawie nadał klauzulę wykonalności 29 stycznia 2010r. i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja pozbawiona jest uzasadnionych podstaw i podlega oddaleniu.

W sporze niniejszym powódka domaga się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego z nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie w dniu 10 maja 2002r. , sygn. akt III Nc 106 /02, który został ponownie wydany zamiast utraconego na podstawie postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 29 stycznia 2010r. sygn. akt III Co 123 / 09.

Przedmiotowy tytuł egzekucyjny, stanowiący prawomocne orzeczenie sądu , został wydany na podstawie weksla własnego, którego wystawcą jest L. K. - powódka w sprawie niniejszej / v. pozew i weksel w sprawie III Nc 106/02 – k.2-3 i 5 /.

W tym miejscu należy wskazać, że weksel jest to papier wartościowy , sporządzony w formie dokładnie określonej przepisami ustawy z dnia 28 kwietnia 1936r. prawo wekslowe / Dz. U. 1936.37.282 ze zm. – dalej jako prawo wekslowe/, charakteryzujący się tym, że złożenie na nim podpisu stanowi podstawę i przyczynę zobowiązania wekslowego osoby podpisanej na wekslu. Wystawiając weksel własny wystawca przyjmuje na siebie zobowiązanie zapłaty sumy wekslowej, przy czym odpowiedzialność wystawcy jest bezwarunkowa, samodzielna i abstrakcyjna. Zobowiązanie wekslowe odrywa się zatem od sytuacji gospodarczej, w związku z którą weksel został wystawiony i wręczony. Kto złożył podpis na wekslu musi liczyć się z tym, że może być zobowiązany wobec posiadacza weksla. Z kolei posiadacz weksla nie musi wykazywać podstawy zobowiązania wekslowego w stosunku cywilnoprawnym.

W sprawie III Nc 106 / 02 Spółka (...) przyznała, że L. K. wręczyła weksel własny in blanco na zabezpieczenie należytego wykonania umowy leasingu nr (...) z dnia 29 kwietnia 1999r. / v. pozew i deklaracja wekslowa – k. 2-3 i 6 / oraz że Spółka wypełniła weksel.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 13 lutego 2009r. , sygn. II CSK 452 / 08 / LEX nr 599754 / zobowiązanie wekslowe wynikające z weksla własnego, niepełnego , wystawionego i wręczonego remitentowi w związku z zawarciem określonego stosunku prawnego powstaje w zakresie wyznaczonym treścią nadaną mu wskutek jego uzupełnienia, przy czym powstaje z chwilą wręczenia weksla. Zobowiązanie to ma – tak jak w przypadku innych weksli- charakter samodzielny i abstrakcyjny- niezwiązany z podstawą prawną przyjęcia zobowiązania. W dacie wydania weksla jest ono nieukształtowane, co zakłada upoważnienie do jego ukształtowania przez posiadacza. Uzupełnienie weksla stanowi warunek realizacji praw wekslowych z weksla wydanego w stanie niepełnym. Posiadaczowi takiego weksla , będącemu pierwszym wierzycielem, przysługuje w odniesieniu do wystawcy, zarówno roszczenie ze stosunku podstawowego, jak i z weksla z tym, że tylko raz może on uzyskać zaspokojenie swojej wierzytelności, lecz do niego należy wybór roszczenia.

Z drugiej strony weksel niepełny w chwili wystawienia jest już wprawdzie opatrzony podpisem wystawcy, jednakże w tej chwili nie zawiera istotnych elementów zobowiązania, zakładając upoważnienie do uzupełnienia treści weksla, zawarte z reguły w odrębnym dokumencie tzw. deklaracji wekslowej lub porozumieniu wekslowym. Porozumienie to reguluje zasady wypełnienia / uzupełnienia / treści weksla przez wierzyciela. Konsekwencją tej postaci weksla jest to, że dłużnikowi przysługuje w stosunku do wierzyciela zarzut wypełnienia weksla niezgodnie z treścią porozumienia, w czym przejawia się osłabienie abstrakcyjnego charakteru tego weksla / v. wyrok SN z dnia 19 sierpnia 2010r., sygn. akt IVCSK 49 / 10 – LEX nr 885024 /. Przepisy art. 10 i art. 17 prawa wekslowego pozwalają na złagodzenie odpowiedzialności dłużników wekslowych przez umożliwienie im odwołania się w drodze wyjątku do stosunku podstawowego / osobistego / łączącego wystawcę weksla oraz remitenta w drodze zarzutów dopuszczonych przez prawo wekslowe. Ich konstrukcja wpływa na rozkład ciężaru dowodu w procesie, w którym powód dochodzi należności z weksla. Przepisy te obciążają dłużnika wekslowego ciężarem udowodnienia okoliczności wymienionych w art. 10 i art. 17 prawa wekslowego w celu zwolnienia się z zobowiązania wekslowego.

Ponadto wystawienie weksla gwarancyjnego na zabezpieczenie zobowiązania ze stosunku cywilnoprawnego / podstawowego / umożliwia wierzycielowi dochodzenie roszczeń nie tylko w drodze zwykłego procesu, lecz także w postępowaniu odrębnym nakazowym / art. 484¹ § 2 k.p.c./, na podstawie bowiem przepisu art. 485 § 2 k.p.c. sąd wydaje nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym również przeciwko zobowiązanemu z weksla. Przed wydaniem nakazu zapłaty sąd bada – na podstawie weksla- czy istnieje roszczenie wekslowe. Dopiero po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty, wydanego na podstawie weksla gwarancyjnego , spór może – stosownie do treści tych zarzutów- przenieść się z płaszczyzny stosunku prawa wekslowego na ogólną płaszczyznę stosunku prawa cywilnego. Strony mogą zatem powołać się na podstawy faktyczne i prawne wynikające z łączącego je stosunku prawnego, który jest źródłem po stronie powoda roszczenia cywilnoprawnego /v. wyrok SN z dnia 14 marca 1997r., sygn. ICKN 48 / 97 – OSNC 1997/ 9/ 124, uchwała 7 s. SN z 7 stycznia 1967 r. – IIICZP 16 / 66 – OSNCP 1968/5 /79 ;

uchwała połączonych Izb: Cywilnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 1972r. III PZP 17/70 – OSNCP 1973/5/72/.

W sprawie, w której wydano przedmiotowy tytuł egzekucyjny / III Nc 106/ 02 / , Spółka (...) wnosila o wydanie nakazu zapłaty na podstawie weksla wystawionego przez L. K. i poręczonego przez T. K. . Spółka przedłożyła deklarację wekslową z dnia 29 kwietnia 1999r. / k. 6 akt Sądu Okręgowego w Warszawie III Nc 106 / 02 / , z której wynika, że L. K. jako wystawca weksla własnego i T. K. jako poręczyciel za wystawcę wręczyli (...) Sp. z o.o. w W. weksel gwarancyjny in blanco, upoważniając Spółkę do wypełnienia weksla w dowolnym czasie na sumę odpowiadającą zadłużeniu wystawcy weksla z tytułu udzielonego leasingu według umowy leasingu nr (...) , zawartej w dniu 29.04.99r. pomiędzy Spółką (...) a firmą Usługi (...) w C.. Spółka (...) przyznała, że wypełniła weksel i pismami z dnia 10 kwietnia 2001r. wezwała L. K. i T. K. do zapłaty sumy wekslowej w terminie 7 dni, licząc od dnia wysłania wezwania, co nastąpiło 11 kwietnia

2001r. Zgodnie z treścią weksla, którego wystawcą jest L. K., suma wekslowa wynosi 99.500,10 zł i jest płatna bez protestu za okazaniem na zlecenie Spółki (...) / k. 5 akt III Nc 106 / 02/.

Sąd Okręgowy w Warszawie wydał 10 maja 2002r. nakaz zapłaty na podstawie dołączonych do pozwu dokumentów w postaci weksla i deklaracji wekslowej, przy czym stosunek cywilnoprawny, na podstawie którego L. K. wystawiła weksel i wręczyła ten weksel Spółce (...), nie był w ogóle przedmiotem oceny Sądu, albowiem zarzuty od nakazu zapłaty, wniesione przez L. K. / k. 24-25 akt III Nc 106 / 02 / zostały odrzucone / postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 30 lipca 2002r. – k. 29 akt III Nc 106/02 /i nakaz zapłaty uprawomocnił się.

W sporze niniejszym powódka domaga się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego obejmującego tytuł egzekucyjny w postaci nakazu zapłaty z dnia 10 maja 2002r., sygn. akt III Nc 106 / 02.

Zgodnie z przepisem art. 840 § 1 punkt 1 i punkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

-przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

-po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Stosownie przy tym do przepisu art. 843 § 3 k.p.c. w pozwie powód powinien przytoczyć wszystkie zarzuty, jakie w tym czasie mógł zgłosić, pod rygorem utraty prawa korzystania z nich w dalszym postępowaniu.

W pozwie powódka zarzuciła, że Spółka (...) uzyskała tytuł wykonawczy „w oparciu o sfalszowany materiał dowodowy” oraz że Spółka (...) usiłuje „wyłudzić za pomocą spreparowanych dokumentów środki finansowe”. Według twierdzeń pozwu wyłudzenie dotyczy środków finansowych, z których Spółka nie rozliczyła się z powódką, a jednocześnie środków, których powódka nigdy nie pobierała w żadnej formie. W pozwie powódka wskazała, że Spółka zrujnowała jej firmę i doprowadziła do upadku całego majątku powódki. W kolejnym piśmie z dnia 14 stycznia 2011r. / k. 9 / powódka poddaje w wątpliwość wiarygodność umowy leasingu i zarzuca, że pozwana Spółka nie zrealizowała umowy leasingowej i usiłuje wyłudzić środki finansowe z fikcyjnej umowy, skutkiem czego „Powód stracił kontrahentów-upadek firmy i co za tym idzie dorobek całego życia”.

W piśmie z dnia 9 marca 2012r. / k. 132-133/ powódka zarzuca, że z akt sprawy III Nc 106/ 02 oraz III Co 123 / 09 skradziono najważniejsze dokumenty, w związku z tym wnosi o dołączenie umowy zawartej między stronami, faktur wystawionych przez Spółkę (...) na powódkę na żadaną kwotę oraz protokołów przekazania maszyn. Równocześnie powódka twierdzi, że ona z domu D. nigdy nie zawierała żadnej umowy ze Spółką (...).

W ramach dowodu z przesłuchania stron / k. 135/ powódka zeznała: „Domagam się pozbawienia wykonalności nakazu zapłaty, ponieważ w sprawie, w której nakaz został wydany złożono faktury nie na moje nazwisko. Na fakturach nie ma też mojego podpisu. Umowa nie jest na mnie. Protokół przekazania też nie jest na moje nazwisko. Tą sprawą zajmował się mój ojciec, ja byłam figurantem, byłam bardzo młoda i gdzieś mi to umknęło.”

Jak wynika zatem z powyższych motywów zdarzeniem, z którego powódka wywodzi żądanie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego jest niepowstanie wierzytelności z umowy leasingu na skutek niezawarcia umowy leasingu lub zawarcia fikcyjnej umowy leasingu albo zawarcia umowy leasingu z inną osobą, niewykonania umowy leasingu przez Spółkę (...). Zdarzenia wskazywane przez powódkę jako podstawa żądania pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w świetle treści pozwu w sprawie III Nc 106 / 02 świadczą o tym, że powódka

zarzuca uzupełnienie weksla niezgodnie z deklaracją wekslową oraz nie powstanie po stronie powódki obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym.

Jednakże zgodnie z przepisem art. 840 § 1 punkt 1 k.p.c. dłużnik może powództwem skutecznie kwestionować istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym tylko wówczas, gdy tytuł egzekucyjny nie jest orzeczeniem sądu. Przedmiotowy tytuł egzekucyjny jako nakaz zapłaty jest orzeczeniem sądu, zgodnie bowiem z przepisem art. 494 § 2 k.p.c. nakaz zapłaty, przeciwko któremu w całości lub części nie wniesiono skutecznie zarzutów, ma skutki prawomocnego wyroku. Żądanie zatem powódki- jak trafnie ustalił Sąd Okręgowy- nie znajduje podstawy prawnej w przepisie art. 840 § 1 punkt 1 k.p.c.

Z powołanych przez powódkę okoliczności nie wynika także żadne zdarzenie, które nastąpiłoby po powstaniu tytułu egzekucyjnego / po wydaniu nakazu zapłaty/ i spowodowałoby wygaśnięcie zobowiązania wekslowego, stwierdzonego w przedmiotowym nakazie zapłaty. Z przytoczonych przez powódkę podstaw faktycznych powództwa nie wynika także, by po wydaniu nakazu zapłaty ziszcilo się zdarzenie, z powodu którego zobowiązanie wekslowe nie może być egzekwowane. Jak trafnie więc stwierdził Sąd Okręgowy żądanie pozwu jest bezzasadne również w świetle przepisu art. 840 § 1 punkt 2 k.p.c. Należy dodać, że pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, którego podstawą był tytuł egzekucyjny korzystający z powagi rzeczy osądzonej może nastąpić – pomijając nieistotną w danej sprawie podstawę w postaci przepisu art. 840 § 1 punkt 3 k.p.c.- tylko w trybie art. 840 § 1 punkt 2 k.p.c. / v. wyrok SN z dnia 19 stycznia 1999r. II CKN 188 / 98 –LEX nr 519220/.

Jak wynika z powyższych ustaleń Sąd I instancji uznał słusznie, że w danej sprawie powódka zmierza do ponownego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym nakazem zapłaty, zgłaszając zarzuty, które mogły być podniesione w zarzutach od nakazu zapłaty. Jednakże badanie w trybie art. 840 k.p.c. sprawy prawomocnie zakończonej nie prowadzi do ponownego merytorycznego rozpoznania tej sprawy. Sąd rozpoznając powództwo przeciwegzekucyjne nie może badać słuszności wyroku sądowego w chwili jego wydania nawet wówczas, gdy – jak to określa się w literaturze przedmiotu – nastąpiło podstępne wyłudzenie orzeczenia, ponieważ godziłoby to w powagę rzeczy osądzonej.

W tym stanie rzeczy Sąd I instancji prawidłowo oddalił wnioski powódki o dopuszczenie dowodów z dokumentów w postaci umowy zawartej pomiędzy powódką i Spółką (...), faktur wystawionych przez Spółkę (...) na powódkę na żadaną nienależną – zdaniem powódki- kwotę i protokołów przekazania powódce maszyn. Jak wynika bowiem z powyższych motywów wskazane dowody nie służyły do wykazania faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy niniejszej. Dokumenty dotyczą faktów jakie miały miejsce przed wydaniem nakazu zapłaty w sprawie IIINc 106 / 02. Wnioski zaś dowodowe zmierzały do wykazania nieistnienia po stronie powódki zobowiązania ze stosunku cywilnego, dla zabezpieczenia którego został wystawiony i wręczony weksel, czyli były to wnioski, które mogły być złożone w sprawie zakończonej prawomocnym nakazem zapłaty. Złożenie takich wniosków w sprawie niniejszej potwierdza tylko stanowisko, że powódka zmierza do ponownego rozpoznania roszczeń zgłoszonych w sprawie III Nc 106 / 02, co w sprawie niniejszej jest niedopuszczalne.

Należy dodać, że wbrew twierdzeniom powódki wskazane dokumenty nie zostały skradzione z akt sprawy III Nc 106/ 02 i III Co 123/ 09, lecz nie były do tych spraw w ogóle przedłożone.

Z wyżej wskazanych względów zaskarżony wyrok, oddalający powództwo jest prawidłowy.

Apelacja powódki została oparta na zarzucie naruszenia art. 5 k.c. przez jego niezastosowanie w sytuacji, w której skutki i prawo pozwanej Spółki (...) wynikające z tytułu wykonawczego, tj. nakazu zapłaty z dnia 10 maja 2002r. zaopatrzonego ponownie w klauzulę wykonalności w dniu 29 stycznia 2010r., powinno doznać ograniczenia, gdyż stanowią nadużycie prawa jako sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i społeczno- gospodarczym przeznaczeniem prawa. Zgłaszając ten zarzut apelacja podnosi, że powódka nie ma żadnych środków do życia, egzystuje na granicy śmierci biologicznej, sprawy wszczynane przez pozwaną doprowadziły firmę prowadzoną przez powódkę i ją samą do ruiny.

W postępowaniu przed Sądem I instancji twierdzenia powódki co do zrujnowania jej firmy przez Spółkę (...) oraz przyczyn upadku firmy nie zostały poparte żadnymi dowodami.

Z postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach z dnia 17 lipca 2003r. sygn. akt KM / 991 / 02 / k. 9 akt III Co 123 / 09 / wynika, że egzekucja przeciwko L. K. okazała się bezskuteczna z uwagi na brak majątku. Postanowieniem z dnia 23 marca 2011r. Sąd Okręgowy zwolnił powódkę od kosztów sądowych w całości.

Powyższe uzasadnia przyjęcie, że powódka nie miała majątku i dochodów w 2003r., obecnie zaś sytuacja materialna powódki uniemożliwia jej ponoszenie kosztów sądowych bez uszczerbku w koniecznym utrzymaniu.

Jednakże zła sytuacja materialna powódki nie daje podstawy do pozbawienia wykonalności przedmiotowego tytułu wykonawczego. Przepis bowiem art. 5 k.c. nie może stanowić samodzielnej podstawy powództwa, co oznacza, że bezpośrednio na jego podstawie nie można oprzeć żądań. Podstawę taką stanowią inne przepisy prawne, których przesłanki zostały spełnione w związku z zaistnieniem nadużycia prawa. W przypadku powództwa opozycyjnego podstawą tą jest art. 840 § 1 punkt 2 k.p.c. Pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego mogłoby zatem nastąpić gdyby po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło lub nie może być egzekwowane. Zła sytuacja materialna dłużnika, ani nawet niekorzystna zmiana sytuacji materialnej dłużnika, jaka nastąpiła by po powstaniu tytułu egzekucyjnego, nie stanowi zdarzenia, wskutek którego zobowiązanie wygasa albo nie może być egzekwowane. Niewypłacalność dłużnika, czyli aktualny brak środków finansowych na spełnienie zobowiązania, z którego wynika obowiązek świadczenia pieniężnego, nie zwalnia dłużnika z zobowiązania. Istnieje ono nadal jako możliwe do spełnienia, a dłużnik odpowiada za dług całym majątkiem nie tylko teraźniejszym, ale i przyszłym. Pogorszenie sytuacji materialnej dłużnika nie może być również poczytane za zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie nie może być aktualnie egzekwowane, ponieważ byłoby to sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Według stanowiska reprezentowanego w orzecznictwie art. 5 k.c. nie może mieć zastosowania w sytuacji, gdy sam ustawodawca co do niektórych stanów faktycznych wprowadza określone regulacje. Struktura zaś postępowania egzekucyjnego w wysokim stopniu przeciwdziała nadużyciu prawa przez wierzyciela / v. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1986 r. III CZP 77 / 85 – OSNC1986/ 12/ 206, wyrok SN z dnia 5 czerwca 2002r. IICKN 943 / 00 –LEX 521921 /. Ponadto jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 stycznia 1999r. IICKN 151 / 98 – OSNC 1999 /7-8/134/ art. 5 k.c. nie może stanowić skutecznej podstawy trwałego pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności.

W świetle powyższego gdyby zatem nawet przyjąć, że sytuacja majątkowa powódki uległa pogorszeniu dopiero po wydaniu tytułu egzekucyjnego, to okoliczność ta nie uzasadniałaby pozbawienia wykonalności przedmiotowego tytułu wykonawczego.

W wyroku z dnia 5 czerwca 2007r. , sygn. akt I CSK 116 / 07 / LEX nr 453131 / Sąd Najwyższy wskazał, że nawet jeżeli dopuścić uwzględnienie powództwa opozycyjnego na podstawie art. 5 k.c. , to mogło by to mieć miejsce tylko wówczas, gdyby po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie wyjątkowe, które sprawiłoby, że wykonanie takiego orzeczenia sądu byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. W rozpoznawanej zaś sprawie powódka nie wykazała, aby jej zły stan majątkowy był następstwem wyjątkowego zdarzenia zaistniałego po wydaniu przedmiotowego tytułu egzekucyjnego.

Jak wynika zatem z powyższych motywów zarzut apelacji naruszenia przepisu art. 5 k.c. jest nietrafny.

Apelacja wnosi o dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z przesłuchania powódki w charakterze strony na okoliczności wskazane w apelacji, przy czym z uzasadnienia apelacji wynika, że dowód jest wnioskowany na okoliczność sytuacji majątkowej powódki oraz zrujnowania jej przez pozwaną.

Sąd Apelacyjny oddalił ten wniosek na podstawie art. 381 k.p.c. Sąd I instancji przeprowadził dowód z przesłuchania stron, ograniczony do przesłuchania powódki. W apelacji zaś skarżąca nie wskazała nawet, aby po przeprowadzeniu tego dowodu zaszły zdarzenia, wskutek których powstałaby potrzeba ponownego przesłuchania powódki.

W piśmie procesowym z dnia 22 października 2012r. / k. 187 – 188/ powódka wniosła o wystąpienie o akta 7 spraw prowadzonych w różnych sądach oraz 2 spraw prowadzonych przez Komorników. Zdaniem powódki bez zapoznania się z tymi aktami rozpatrzenie niniejszej sprawy nie jest możliwe.

Sąd Apelacyjny oddalił powyższe wnioski dowodowe na podstawie art. 381 k.p.c., w braku bowiem sprecyzowania tezy dowodowej nie można – wbrew stanowisku powódki – przyjąć, że wnioski zmierzają do wykazania faktów istotnych dla rozstrzygnięcia danej sprawy i należy uznać, że wnioski zostały zgłoszone w celu przedłużenia postępowania w sprawie / art. 217 §3 k.p.c./. Ponadto powódka nie wskazała przyczyn zgłoszenia tych wniosków dopiero w postępowaniu apelacyjnym, podane zaś przez powódkę sygnatury akt świadczą o tym, że powódka mogła wnioski te zgłosić w postępowaniu przed Sądem I instancji.

Z tych wszystkich względów apelacja powódki jako bezzasadna podlega oddaleniu na podstawie przepisu art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na zasadzie odpowiedzialności za wynik sporu stosownie do przepisów art. 98 §1 i § 3 , 108§ 1 i art. 109 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 6 punkt 7 oraz § 13 ust. 1 punkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu / Dz. U. 2002. 163.1348 ze zm./.

Na podstawie § 6 punkt 7, § 13 ust. 1 punkt 2 , § 2 ust. 3 i § 15 punkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu / Dz. U. 2002.163.1349 ze zm./ przyznano pełnomocnikowi powódki kwotę 5.400 zł powiększoną o stawkę należnego podatku VAT tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.